

Birleşiniz Bütün Dünyanın Mazlum ve Fakir Halkları

YENİ DÜNYA

"Yeni Dünya" gazetesi "Türk" komünistleri teşkilâtının naşir-i efkârı. Haftada iki defa olmak üzere şimdilik Simferopol - Akmesid şehrinde çıkar.

No: 18 Mayıs (14) (Çarşamba) 1919^üuncu Yıl

Münderecat:

- 1) Medenî canavarlar ?!
Mustafa Suphi
- 2) Saylavlar hakkında
- 3) Türkiye'de olup biten işler.
- 4) Komünist Enternasyonalinin Beyan-
namesi
- 5) Sayet hükümetinin dostları ve düş-
manları
- 6) Açık sütunlar
- 7) Kırım haberleri
- 8) Dahilî ve hariciye haberleri

YENİ DÜNYA GAZETESİ ABONELERİNE

Gazetemiz idaresinin Moskova'dan Akmesid'e nakli zamanında abonelerin adres defteri kaybedilmiştir. Bunun için gazetemize abone yazılmış olan kimselerin yeniden adreslerini idarehanemize göndermeleri rica olunur.

Gazete Heyet-i İdaresi

-2-

ASIRLARDAN BERİ ZULÜM ALTINDA EZİLMİŞ OLAN TATAR İŞÇİ VE KÖYLÜSÜ ! BU GÜNLER HÜRRIYETİNİ, HAKKINI, HAKİMİYETİNİ VERECEK BAYRAM GÜNLERİ. KIRIM VE KÖYLÜ HÜKÜMETİNİN TEMELİNİ KURACAK SAYETLERE SAYLAV GÜNLERİ ! BU SAYLAVLARDA KOLUNUN GÜCÜNÜ, ALNININ TERİNİ HAK EDECEK, İŞLEDİĞİN İŞE, YERYÜZÜNE ÇIKARDIĞIN MALA SAHİP OLACAKSIN.

MEDENİ CANAVARLAR ? !

İşçi ve Rençber Yoldaşlar !

Yazınız ! Yazınız ! Yazınız !

Hen ne derdiniz hen ne düşünceniz
her ne sıkıntınız var ise korkmadan
imlânız doğru olmasa bile yazınız,
gönderiniz.

İşte size bir telgraf haberi ki, insanlığı binlerce yıldan beri kemiren kanlı kâtil hislerden, akla hayret getirecek canavarlıklardan nişan veriyor. Kefe şehri havalisi ihtilâl komitesinin bu telgrafında, Çar taraftarı generallerin gönüllü ordularınca zavallı masum halka, işçi ve köylüye edilen eziyet ve cefâlardan bahs olunuyor.

Kızıl Ordunun önünden kaçmaya mecbur olan bu gönüllü zabıt ve general (paşa) alayları karşılarına gelen her evi, her ocağı, kadın, çocuk, hasta, kötürüm demeksizin her insanı kılıçtan geçiriyorlar. Beş altı kişilik aileler kanlı kılıçlar altında tamamen kesiliyor. Bazı yaralılar ve bazı bîçare köylüler evlerinde hapsolünarak ve bu evlerin üstüne samanlar yığılarak sonra da yakılıp ateşler içinde mahvelunuyorlar.

Bu gönüllü zabıt ve paşa alayları (60) yaşında bir ihtiyar, henüz süt emen iki yaşında bir sabı ve karnında yavrusunu taşıyan bir ana demeksizin şu alçak, şu murdar hareketlerinde devam ediyorlar.

Fukara işçi ve köylüye edilen bu eziyet ve cefa, bu cinayetler... birer efsane ve masal değil; bunları Kefe'de burjuvaziya vekilleri; belediye reisi, Rum papazı, İtalyan ve Fransız konsolosları da gözleriyle görüyor, imzalarıyla tasdik ediyorlar.

Asırlardan beri kulluk ve açlık içinde esir olan zavallı işçi ve köylülerin yeni hükümetlerine ve onların bütün dünya karanlıklarına hücum eden Kızıl Ordularına bin türlü if-

Kahraman

- 3 -

GÖZÜNÜ AÇ DİKKAT ET ! KENDİ GÜCÜNLE KURDUĞUN İŞÇİ VE KÖYLÜ ŞURASINA SENİ EZEN KARA KUVVETLER GİRMESİN. SENİN HAKİMİYET TAHTINA SENİN DÜŞMANIN OLAN BURJOYLAR BİNİP OTURMASIN. İŞÇİ VE KÖYLÜNÜN ANDINI, İRADESİNİ TUTACAK YİNE İŞÇİ, VE KÖYLÜDÜR. YAŞASIN KIRIM İŞÇİ VE KÖYLÜ SAVETLERİ.

tiralar savuran ak sipahilerin bu hareket ve cinayetlerini nasıl telâkki etmeli ?.

Rusya'nın inkılâpçı işçi ve köylü hükûmeti ve bu hükûmetin her sovetinde yeni bir hürriyet ülkesini fetheden Kızıl Ordusu etrafından sıkılan demir çemberler içinde her türlü yoksulluk ve imkânsızlıklarla çarpışarak hayatına, faaliyetine yeni bir usul vermeye ve her işini hak ve kanunla ölçmeye çalışırken burjuvazya yıkıntılarını üstünde taht ve tacını tutturmak isteyen generaller en eski ve en insanca kaide ve kanunları bile altüst ederek cinayetkâr işler işlemekten utanıp arlanmıyorlar.

Garibi şu ki, Rus (Çornî Sıtnikleri) çarlığına taraftar kara gurûhlar işçi ve köylünün hayat ve namusuna bu tecavüzleri yaparken, medeniyet ve insaniyeti kendi inhisarı altına alan Fransız ve İngiliz devletlerinin zırhlı gemileri de bu kanlı kâtil alaylarını top ateşi altında himaye ve müdafaa ediyor.

Şimdiye kadar medeniyet perdesi altında gizlenen Fransız, İngiliz, Amerikan... emperyalizminin yalnız menfaat, yalnız altın için insanın hayatına ve insanlığın umumiyetle baht ve saadetine indirdikleri bu yumruklar işçi ve köylü halka ibret verecek birer vak'a, birer misaldir.

Benfbeşer ağlasın ki, insanlar arasında, daha bu kanlı kâtil Fransız ve İngiliz devletlerine, bu medenî canavarlara âlet olacak alçaklar yaşıyor...

Mustafa Suphi

- 4 -

Bütün Cihanın Mağdur İşçi Halkı Birleşiniz !

CİHAN MADRABAZLARI

Çar Nikolay Romanof muharebeye başlayacağı zaman İngiliz ve Fransa Hükümetleri ve milyarderleriyle pazarlığa girişerek dedi:

Ben muharebe cephelerine istediğiniz kadar adam bulurum. Bunun için bizde köylü ve işçi çoktur.

Ötekiler de dedi:

Biz de size et karşılığında (!) top, gülle ve tüfek veririz. Yalnız bedava değil; iyi bir fiyatla sizin hesabınıza yazarız.

Pazarlık bunun üzerinde karar etti. Cephelerde milyonlarca vatandaş mahv ü harap oldu. İngiliz ve Fransız hükümetleri ise Rusyanın ne kadar borçlu olduğuna dair hesap risaleleri yazmaya devam ediyorlardı.

Millet çarı kendi ensesinden kaldırıp attı. Ondan sonra (Kerenski) iş başına geçerek o da çarın yaptığı işi devam ettirmeye başladı. Millete birçok şeyler vadediyorlardı, lâkin öte tarafta borçlarda hız gittikçe artıyordu.

İşçiler burjuvaziya hükümetini devirdikten sonra yeni Sovyet Hükümeti âleme şunu ilân etti:

Çarın yaptığı borçlar hesabına hiç bir para vermemeliyiz. Millet üç buçuk seneden beri muharebede döktüğü kanlarla bu borcu fazlasıyla beraber ödedi.

İngiliz ve Fransız milyarderleri bu sözü işitince öfkeden baştan ayağa kadar kıpkırmızı kesildi ve dediler:

Rusya Bolşevikleri bizim kredimizi kesmek istiyorlar, onları ortadan kaldıralım.

İşte cihan madrabazları bu maksatla Çekoslovakları, Sosyalist- Revolusyonerleri, ve sair burjuvaziya dalkavuklarını parayla satın alarak, bunlar vasıtasıyla Şûrâ (Sovyet) Hükümetinin altına çukur kazmaya başladılar. Hatta iş o dereceye vardı ki; Sulhperver bir şehir olan Arkhangelsk'i İngilizler ve Fransızlar denizden top ateşine tutarak orayı ve daha birçok Rus şehirlerini birer birer zapt ettiler.

-5-

Onların maksadı Rusya'yı tekrar kendi emirleri altında muharebeye sokmak, Rus köylü ve işçilerin, madrabazlar menfaatine hendekler ve siperlerde öldürmek, Rusya'ya bütün eski borçları kabul ettirerek bütün milleti ilelebed madrabazlara borçlu bulundurmak.

Şûrâ (Sovet) Hükûmeti ise bunlara razı[değildir.] İngiliz, Fransız, Japon ve Amerika kapitalistleri memleketimizde iş başına buna razı olacak bir hükûmet getirmeye çalışıyorlar.

İşçi ve köylü kardaşlar !

Burjuvaziya parasına satılanların memleketimizde hüküm sürmesine müsaade etmeyin ! Volga Ural arkalarından, Beyaz Deniz yalılarından üzerimize yeni bir istibdat ve tahakküm ilerliyor.

Gözü doymaz madrabazlar artık bundan sonra kahrolsun ! Eger biz bunlara vakti ve zamanıyla mukabelede bulunmazsak, onlar milletin son damla kanını dahi emeceklerdir.

ŞURÂLARA SAYLAV HAKKINDA

Önümüzde işçi ve köylü şûrâlarına intihap, saylav işleri var. Buna vakit pek az kaldı. Bu intihaplara işçi ve köylü kardaşların pek büyük ehemmiyet vererek ve ^{sını} saff menfaatlerini gözde tutarak iştirak etmeleri lâzımdır.

Müstebit idarenin yıkılmasından sonra hâkimiyetin burjuvaziya sınıflarının ellerine geçmesiyle bu hâkimiyetin bütün yarlığı demek olan şûrâlara saylav meselesi pek mühim meseledir. Evvelâ bu şûrâlarda işçi ve fakir sınıflara mensup ve işçi fakir halkların hâmisî ve müdâfii olan fırkalardan saylanmasına dikkat edilmeğidir.

İşçi ve köylü arkadaşlar ! Pek çok senelerden beri müstebit çarlar ve padişahların amansız istibdatı idareleri ve zulümleri altında inleyen işçi ve fakir halklar, sizin binlerce verdiginiz fedâilerin kanları bahasına ^ç hain canavanların hâkimiyetlerine nihayet verildi. O müstebitlerin tahtları ve taçları devrildi. Sizleri ebedî esaret, zulüm ve türlü gazaplar altında türlü bahtsızlıklar ve esaretlere sürükleyen, ve elindeki kapitalleri müthiş bir silâh gibi kullanarak sizi daimî bir esaret altında bulundurmak için bir vasıta edinen

- 6 -

burjuvazya sınıflarının hâkimiyetlerine nihayet verildi. Bu muvaffakiyet, burjuvaziya sınıflarının üzerinde kurulan bu muzafferiyet, ancak işçi ve fakir halkların her türlü mikyasin fevkinde tamamiyle hududu aşan zulüm ve tazyiklere, işkencelere, sefaletlere dayanamayarak bütün bu esarete karşı isyan ederek bu hürriyeti kazandınız.

Binaenaleyh işçi ve fakir halkların düşmanları burjuvazya sınıfları ve müstebit idarenden kâlma istibdat ocaklarının ellerinden çıkardıkları hâkimiyetin zevki onların kalplerinden çıkmıyor. Bu sınıflar işçi ve fakir halklara hiç bir vakit dost olamazlar, her vakit düşmandırlar. Ve onlar eski idarenin, kapitalizm hâkimiyeti devrinin geri dönmesi uğrunda olanca fedakârane maharetlerini sarf ederek çalışıyorlar !

Binaenaleyh işçi ve köylü kardaşlar !

İşçiler hâkimiyeti ve idaresi hayatında pek büyük rol oynayacak ve bu hâkimiyetin bütün varlığı, canlı bir makinesi demek olan işçi ve köylü şûrâlarına mümkün olduğu kadar emektar, zahmetkeş halklara mensup fırka ve kimselerin saylanmasına pek dikkat ediniz. İşçi kardaşlar ! Fakir ve mazlum halkların istikbalde saadetli, parlak bir hayata mâlik olması uğrunda çalışarak, müsâvat ve kardeşlik dünyasının doğmasına çalışacak ancak işçi ve fakir halklara mensup adamlardır.

Bu cihetle saylavlarda burjuvazya, büyük çiftlik sahibi müstebit ve tamahkâr heriflerin ve müstebitlerin saylanmamasına olanca kuvvetinizle gayret ediniz.

A. A.

TÜRKİYE'DE OLUP BİTEN İŞLER

LÂZİSTAN HAVALİSİ ve BATUM

Bundan evvelki mektuplarımda Türkiye'deki karışıklıklar hakkında kısa ve müteferrik hadiseleri kaydetmiştim. Bu mektubumda da ihtilâle doğru mühim ve katî adımlarla ilerleyen Lâzların harekâtını arz edeceğim.

Bu hareket esas itibariyle Lâzistan ve havalisini ilhaka kalkışan Ermeni ve Rum millet-

-7-

perestlerine ve onları himaye edecek her hangi bir kuvvete karşı memleketlerini müdafaa gibi, mukabil millî bir cereyandır.

Teşkil ettikleri cemiyetlerle Batum dahil olmak üzere bütün Karadeniz sahilindeki Türk ve Lâzlar sancak, kaza, nahiye merkezlerinde ihtilâl şübeleri tesis etmekle beraber ilk hareket olarak Batum'dan İngilizleri ihraç etmek için dört kur'a efradını taht-ı silâha celb ve birçok çeteler teşkil etmeye karar vermişlerdir. Kafkasya'nın muhtelif mahallerine i'zâm ettikleri murahhaslarla İslâm ve Hıristiyan Gürcülerle ittifaka muvaffak olduktan maada onlardan üç milyon kilo zahire ahz ve icabında yüzbin piyade ve beşbin süvari ve külliyyetli miktar da esliha ve cephaneye vereceklerine dair katfî va'd almış olduklarını Batum'da iken murahhas Ziya Bey beyan eyledi. Azerbaycan ve Gürcü hükümetleri Lâzistan Cumhuriyetinin teşkili için icabeden muavenette bulunacaklarını ve Batum ahalisine karşı İngilizlerin revâ gördükleri zulüm ve işkenceden bıkip usandıklarından Türk veya Lâzlarla ittifakta ve hariçten bir muavenet gözükmür gözükmür İngilizleri denize dökmekte tereddüt etmeyeceklerine dair efrad-ı ahalinin müracaatlarını ilâveten söyledi.

Batum'da geçirdiğim oniki günün vukuatsız hiçbir saatinâ hatırlayamadığım gibi, silâh sesleri akşamdan sabaha kadar devam ettiğinden saat dokuzdan sonra hiçbir ferdin sokakta dolaştığını görmüyordum.

İngilizler Batum'da mevcut gaz, benzin, şeker ve saire gibi İstanbul'da para edecek emtiayı cebren alarak sefain-i ticariyye ve sefain-i harbiyyeye yükleyerek sevk ettikleri gibi âsâyişi temin için âdet-i tabiiyyelerinden olan kahır ve zulümle ahalinin gözünü yıldır- mak istemişlerse de, bir hafta sonra devriye yerine varıncaya kadar taarruz edildiğini gördüklerinde Lâzistan Cemiyetinin Batum şubesine müracaat ederek Batum'un Türk, Ermeni, Gürcü, Azerbaycan hükümetleri beyninde ihtilâfı mucip olduğundan sulhün akdine kadar kargaşalığa meydan vermemek için muvakkaten işgal edip, katıyen Batum'da yerleşmek niyetinde olmadıklarını beyan ederek âsâyişi en ziyade karıştıran Lâzlarla yerli ahaliye sulh-ü lâzımada bulunulmasını rica etmekle beraber köşe başlarına tâ'lik ettikleri beyannamelerle de sükûn talep ediyorlardı.

Az sonra Batum'a Türk kıtaatının taarruz edeceği şâyfî olduğundan akşamdan sabaha kadar İngilizler bütün kuvvetleriyle hududa şıtap etmekle beraber istihkâm kıtalarıyla da kale

-8-

etraflarında büyük bir faaliyetle tahkimat yapmağa çalışıyorlardı. Şafakla beraber liman ağzına bir drednavut , bir kruvazör, dört torpido ve müteaddit askeri nakliye gemileri gelip demir attılar.

Batum'dan Türklerin dokuzuncu İslâm ordusu tarafından Kafkasya'nın esnâ-yi tahliyyesinde nakl edilemeyip terk edilen 150 top, 400 makineli, onbeşbin tüfek, birmilyon top mermisiyle yedimilyon tüfek mermisini hâvi müdhârlar İngiliz ve Türk nöbetçileri tarafından muhafaza edilmektedir.

Rusya'dan Batum'a avdet eden beş zabıt 150 Türk esirinden dolayı İngilizler telâşa düşerek Türk mümessil-i askerîsi Kaymakam Mazhar Bey'i hapsedmek istemişlerse de kaymakamın esaretten avdet eden askerleri Türkiye'ye i'zâm etmeye hazır olduğunu ve icabında kendisini tebdil ettirmek mümkün olduğundan tevkif etmek doğru olmadığını ve bu emri is'âf edemeyeceğini katî olarak beyan ettiğinden serbest bırakılmış ise de, hafiyelerle kendisini mütemadiyen takip ettirdiklerinden dairesinden dışarı çıkmaktan çekiniyor.

A. R.

AÇIK SÜTUNLAR

KOMÜNİSTLERİN BİZİM MUHİTİMİZDE KULLANACAKLARI

TARZ-I HAREKET NASIL OLMALIDIR ?

Gazete haberlerinden anlaşıldığına göre Merkezî Şûrâlar Hükûmeti Kırım'ın ayrıca kendi başına bir şûrâlar cumhuriyeti şeklinde idare olunmasını taht-ı karara almış ve dokuz şahıstan ibaret olacak bir hükûmette Tatar köylü ve işçisinin dört veya ki beş makam işgal etmeye hakkı olduğunu tanımış. Meselenin tekâmül-ü tarihî nokta-i nazarından mufassal ~~suratte~~ tahlilini başka bir ~~makaleye~~ ^{makaleye} bırakarak yalnız şunu kaydedelim ki Tatar öteden beri Kırım'ın ayrıca idaresi olmasını ve hükûmette kendisine adına mütenasip yer verilmesini iddia ediyordu. İşte tarih bugün onu vermek üzere bulunuyor. Merkezî Şûrâlar Hükûmetinin bu kararının artık kuvveden fiile çıkması yakın olduğundan, bu makalemizde biz meselenin sırf hayatî ve

-9-

pratik cihetiyle alâkadar olan düşüncelerimizi serd etmek istiyoruz.

İki seneyi mütecaviz inkılâp hayatında siyasette oldukça uzak bir meselenin can noktasını görmek istidadını defalarca ibraz etmiş Bolşeviklerin, Kırım meselesinde de sair siyasi fırkalar gibi kasır ül-basar olmayacaklarına şüphe yoktu. Komünizm cereyanı için en müsaitzemin olan mazlum Müslüman âleminin kapısı ~~oldu~~ Kırım olduğunu Bolşevikler pek doğru tayin etmişler. Nasıl ki, bizim Bolşeviklere olan sıcaklığımız, onların İdil boyu Tatarlarına, Kırgız ve Başkırtlara olan güzel bakışının neticesinde doğdu, Karadenizin öte tarafındaki Müslüman işçi ve köylüsünün Bolşevikler hakkında edineceği fikre de onların Kırım'da Tatar köylü ve işçi halkına karşı kullanacağı siyaset ve tedbirin büyük tesiri olacağı inkâr olunmaz. Nitekim bu mefkûre komünist matbuatında gayet etraflı surette defalarca yazılmış ve hâlâ yazılmaktadır.

Biz komünizm cereyanını kapitalizm ve emperyalizm pençeleri dibinde asırlardan beri inleyen Müslüman âlemini kurtaracak bir kuvvet diye tanıyan ve selâmşayanlardan olduğumuzdan bu cereyan kendi kendine sadık kaldıkça "el" in kuvvetleşmesini, katılaşmasını isteyenlerden olacağız. Onun için bundan böyle Şarka düstur ül-amel olacak Kırım'ın âfâkında yeni [bir] kuvvetin doğacağı ve yaşanacağı siyasetin memleketimizin şeraiti ~~ve an'ânâtına~~ mutabık bir surette göçürülmesini istiyoruz. Çünkü: ve an'ânâtına

Bir kere Şark ve hususen Müslüman âleminin hangi mıntikasına isabet ederse etsin birbirinden çok farklı olmadığını, belki biri diğerinin kopyası olduğu nazar-ı itibara alınırsa, komünizm esasatı ve tarz-ı idaresi için yeni ve oldukça münbit bir tarla makamını tutacak o âlemin yukarıda da söylediğimiz gibi kapısı diye tesmiye ettiğimiz Kırım içerisinde başlatılacak Şûrâlar Hâkimiyeti burada ekseriyet-i nisbetiyyeyi temsil eden Tatar işçi ve köylüsünün ahvâl-i ruhiyyesine ve ~~an'ânâtına~~ ^{an'ân} mugayir bir surette kurulursa o tarz idarenin kendi kendine yürüyeceğine hiç şüphe etmemelidir.

İşte bu mukaddmeden sonra biz, şerait-i mahalliyye ve an'anât-ı milliyyemize [uygun] olan ve kuvvetimize istinaden Bolşeviklerin bizim muhitimizde kullanmaları lâzım gelen taktik (tarz-ı hareket) hakkında şu yolda beyan-ı fikir etmek istiyoruz.

Evvelâ şunu arz edelim ki Kırım Tatarı bugüne kadar bir millet-i mazluma sıfatını taşıdığından onun arasından çıkmış millet hâdimleri Kırım Tatarı gibi küçük ve mazlum millet-

(differentiatsiya nıslı)

- 10 -

(Narodniki)

lerin heman cümlesinde olduğu vechile milletin heyet-i umumiyyesinin refah ve saadet ve selâmetini düşünmek mecburiyetinde bulunagelmışlerdir. Hele sâirlerine nisbeten Kırım Tatarının marifet ve medeniyetçe geride bulunduğu nazar-ı itibara alınacak olursa, ictihad ve inkisâm-ı fikir mefkudiyetinden dolayı diğer müterakkî milletlerde olduğu gibi müteaddit seneler boyu bir siyasî fırka hayatı yaşayan hâdimler yetiştirmeyeceği de bedhîdir. Onun için Kırım Tatarının yetiştirebildiği hakikî hâdimler onun çokluğunun faydasını temin etmeye ahvâl ve şerait müsait bulunmadıkça her zaman çalışagelmışlerdir ve bu çokluğun faydasını temin edeceğine kavî surette imân ettikleri kuvvetlerle dostâne çalışmaktan hiç bir zaman kaçınmazlar. İşte Kırım Tatarının bugüne kadar yetiştirebildiği milletçi veya ki halkçı hâdimlerine ancak böyle bir karakteristika verilebilir. Yoksa başka yerlerde olduğu gibi muayyen ve katî bir program dairesinde yıllarca çalışmakla muayyen bir istikamette ve keskin bir zapt ü rabt altında çalışmayı öğrenmiş hâdimler gayet az ve belki de yok gibidir.

Tatarın çokluğuna yeni tarz idareyi daha çabuk ve daha samimi sevdirmek için hükümette onu temsil edeceklerin onun kendisine saylanmalı veya ki hiç olmadıkça onun iyi tanıdığı, inandığı zâtlar sırasında intihap etmelidir. Aksi takdirde sabık Nikolay devrindeki ^{müftü tayininden} bunun bir farkı olmaz. Köylü ve işçi Tatar kendisinin saylamadığı hükümeti tanımaz, yalnız sükût ile sabreder ki böyle haller hiç bir zaman iyi netice vermemiştir.

Denilebilir ki, muayyen bir tarz-ı idarede muayyen bir siyasî programı takip edecekler iş başına gelebilir. Yani daha açıkçası şimdi iş başına gelmek için mutlaka komünist olmalıdır. Fakat yukarıda Tatar hâdimine verdiğimiz karakteristik gözden uzak tutulmazsa bu yolda talebin bizim muhitimize göre olmadığı zannedersen şüphe kabul etmez.

Bundan sonra ben şunu da kaydetmek istiyorum ki, Şûrâlar Hükümetinin yaşatıp geldiği esaslar ve yaptığı içtimâî reformlar Tatar hayatına başka bir usul ile tatbik olunmalıdır. Müslüman âleminin ve alevî-husus Tatarın ahvâl-i ruhiyyesine bir derece vâkıf olan herkes, içtimâî reformların Tatar hayatında başka muhitlerde olduğu gibi büyük bir aks-i hareket görmeyeceğini hiç (bir) tereddütsüz itiraf eder. Onun için içtimâî reformlar Tatar hayatında başka yerlerde olduğu gibi şiddet ve katiyetle değil, belki suhûlet ve tedricî iknâ ile mevkî-i icraya konulmalıdır.

Nihayet, din traditsiyalığı, an'anât-ı milliyye ile alâkadar olan reformların icrasında

(soprotivlenie)

- 11 -

son derece ihtiyat iktiza ediyor. Çünkü Şark halklarının din ve an'anâtı olan psikolojik merbutiyetlerinden sarf-ı nazar, Kırım Tatarı[nın] şimdiye kadar kendisini bir millet-i mazlum² hissede gelmesi hasebiyle onun herşeyden mukaddes tanıdığı dini ve an'anât-ı milliyesi ile alâkadar bulunan reformların birden bire mevkî-i icraya konulmasını ^{nöbeti} bir zulüm diye telâkki etmesi gayet muhtemeldir.

İşte bizim hayatımızda komünizm esasatının tatbikine başlandığı günden nazar-ı itibara alınması elzem diye tanıdığımız şu mevadda, Müslüman âleminin birçok yerleri için müşterek olsa gerektir. Müslüman âlemi ile yakından temasa geçen bir kuvvet için ise bunu itibara almak zâid olmaz zannederiz.

Fahri

KOMÜNİST ENTERNASYONALİNİN UMUM CİHAN İŞÇİ
HALKINA BEYANNAMESİ
(Maba'd)

Emperyalizmin topladığı milyonlarca mevcutlu ordular ancak proletaryatın burjuvaziya boyunduruğu altında bulunduğu müddetçe zabt altında tutulabiliyordu. Lâkin vahdet-i milliyeyenin bugün uğradığı inkisâr, orduların da inkisârını müstemil bulunmaktadır. Evvelâ Rusya'da meydan alan bu hâl bilâhère Almanya ve Avusturya'da dahi zuhura geldi. Diğer emperyalist hükümetler dahi bunun yakında vukua geleceğini beklemelidir. Köylünün büyük toprak sahiplerine, amelenin sermayedarlara ve her ikisinin de kraliyetçi veyahut "demokratik" bürokrat hükûmetine karşı kıyam ve isyanları ileride askerlerin kendi kumandanlarına ve daha sonra ordudaki demokrat unsurların burjuvaziya unsurlarına karşı kıyam ve isyanı ile neticelenecektir.

İster Fransız sermayedarı olsun, ister İngiliz, Rus, Yahudi zengini olsun veya ki Türk, Amerika, Japon ve her nerenin burjuvazi olursa olsun bunların hepsi fakirleri tazyik ederler. Onlar için kendilerine çalışan kimseler arasında hiçbir fark yoktur. İsterse amele si fakir Fransız, İngiliz ve isterse ve işçi Japon, Amerikan ve Türk olsun bunlar için hiç

ayırma yoktur.

Milletleri milletlere karşı koyan emperyalizm muharebesi, bugün sınıfları sınıflara karşı koyan içtimâf muharebe şekline girmiş ve girmektedir.

Burjuvaziya âleminin içtimâf muharebe ve inkılâp terörü aleyhinde kaldırdıkları çığlık ve feryat mücadelât-ı siyasiye tarihinin bugüne kadar görmediği bir riyâkârlıktır. Eğer beşeriyeti varta-i helâka sürükleyen iğtinâcılar gürûhu işçi halkın ileriye doğru olan her bir hareketine mânia göstermeseler, işçi halk aleyhinde hâinlikler, sû-i kasdlar tertip etmeseler ve kendi sınıf ve mevkî-i imtiyazatını iade için hariçten müsellâh yardım celbine çalışmasalar, içtimâf muharebe hiçbir zaman meydan almayacaktı.

İşçi halk içtimâf muharebeye kendi can düşmanları olanlar tarafından sevk ve icbâr edilmektedir. İşçi halk bütün âlem-i insaniyyetin istikbali demek olan kendi istikbalinden ve menâfiinden vaz geçmeyeceğinden darbeye darbe ile mukabele etmesi tabiidir.

Komünist fukaraları hiçbir zaman kat'î bir surette içtimâf muharebeye sebebiyet vermediğinden maada, bilâkis mümkün olduğu kadar bu muharebenin az uzamasını temine ve şayet fazla uzayacağı muhakkak olduğu takdirde zayıf ve telefatin az olmasına ve herşeyden evvel de bu mücadelede proletaryatın galip çıkmasına çalışmaktadır. İşte bundan dolayı Komünist fırkaları burjuvaziya sınıflarının elinden silâhını almayı, ameleleri silâhlandırmayı ve gerek amele hükümetinin himayesi, gerek sosyalizm tesisatının taarruzdan ve ilgâyesi için Komünist Ordusu teşkilini mühim ve elzem bir mesele diye kabul ve telâkkî ediyor. Amele sınıfının elde ettiği muvaffakiyat ve fütûhatın dahilden ve hariçten muhafazası için büyük bir istinadnâdgâh teşkil eden Rus Sovet Kızıl Ordusu böyledir. Kızıl Ordu ve Sovet Hükümeti kat'iyyen yekdiğerinden ayrılamaz.

(Sonu var)

- 13 -

ŞURALAR HÜKOMETİ ve ONUN DOSTLARI ve DÜŞMANLARI

Bütün sermayedarlara yalnız birşey lâzımdır; o da millet farkına bakmaksızın fakir işçinin onların faydasına daha ziyade çalışması, kendileri az alıp sermayedarlara çokça kazandırmaları.

Bütün fakirler, Türk, Rum, Ermeni, Yahudi, Rus, İngiliz, Fransız, Japon ve her ne ise bunların hepsi sermayedarların kendilerini tazyik etmekte olduklarını gördüler ve ayrı olarak onları yenemeyeceklerini anlayarak kendi aralarında düşmanlara galebe çalıp hür ve serbest bir hayata nâil olmak için birleşmeye başladılar. Padişahlar, zenginler ve halkı horladıkları için zenginlerden pek çok paralar alan kimseler bunu görerek pek ziyade korkmaya başladılar. Onlar mesut ve tatlı yaşayışlarının sonu geldiğini gördüler. Bunlar hepsi kazandıları Zenginler cebren asker toplayarak ahaliyi esarete almak için çalışanlara ve kumandanlara, paşalara tasavvur olunamayacak kadar çok paralar serdiler.

Böyle kimseler ahali arasında dolanarak bir takım yalanlar dağıtıyorlar ve inandırmak için bu işleri öz gözleriyle gördüklerini söylüyorlar.

Bu kimseler bir milleti diğer bir millet üzerine saldırarak bununla bizim gücümüzü zayıflatmak ve bizi yenmek istiyorlar. Böylelikle bu kara gürûhlar galebe çalarlarsa amele ve köylüyü yine zenginlere esir eder ve bu iş için zenginlere, sarf ettikleri paraları amelenin alın teri döktürülmek suretiyle iade edilir. Bunlar ahaliyi horlaya horlaya mesut ömür geçirirler.

İşte buna binâen, amele ve köylüler bunun gibi bir takım yalan haberler neşriyle mülkdârlara yardım etmek isteyenleri heman köylü ve amelenin düşmanı sıfatıyla tutmalı veya Şûrâya ve yeni Askerî İnkılâp Komitesine götürmelidirler. Böyle kimseler amele ve köylünün düşmanı sayıldıklarından onlara merhamet ve şefkat gösterilmez.

Gerek o "Sosyalistler" ve gerekse bu Menşevikler hepsi ^{reng ber} ~~zencir~~ halkın düşmanıdırlar. Birinciler sermayedarlar ve zenginleri arzu ediyorlar ve onlardan hiç ayrılamazlar, hep kızgın nutuklarıyla ve ameleyi aldatırlar. İkinciler fitne ve fesat tohumlarını ekerler ve çalışan halka hep fenalık arzu ederler.

Ne onlardan ve ne de bunlardan iyilik beklemeye gelmez. Her ikiside köylü ve amelenin

-14-

düşmanları idiler ve yine öyle kaldılar.

Lâkin işçi ve amelelerin dostları da vardır. Emekdar halkın bu dostları her vakit köylü ve amele kardaşlara beklemek ve gütmek değil, iş yapmanın lüzumunu durmadan söyleyip geldiler. Amele ve köylülere artık hâkimiyeti kendi ellerine almak zamanı gelmiştir. Kendilerinin amele ve köylü şûrâları vasıtasıyla halk, kapitalistlerden toprak ve fabrikaları zaptederler. Halkın dostları bu işi kat'iyet ve cesaretle yapmanın lüzumunu söylediler. Artık düşmanlara hiçde merhamet edilmemelidir. Emekdar halkların bu dostları -Amele Fırkası, Bolşeviklerin Kommüna Fırkasıdır.

Komünist - Bolşevikler, köylü ve amelelere, kapitalist ve toprak sahipleri kolunda kalan millet emvâlini onların yine muharebelere ve konuşmalara sarf edeceklerini ve halkın yine dilencilikte kalacağını tekrar tekrar söylediler.

En sonunda köylü ve ameleler kendilerinin burjuvazyaya ve hain sosyalistler tarafından nasıl bir girdaba sürüklendiklerini gördüler ve Komünist - Bolşeviklerle birlikte kapitalist ve toprak sahiplerinin ağır boyunduruğunu kaldırıp attılar ve Şûrâlar Hükûmetini meydana getirdiler.

İbtidâları aks ül-inkılâpçılar ve hain sosyalistler, kapitalist boyunduruklarından kurtulmaya muvaffak olan amele ve köylülerle Bolşevikler^e sökmekte devam ettiler ve her ne suretle olursa olsun Şûrâlar Hâkimiyetinin zararına çalıştılar. Şimdi amele ve köylü hâkimiyetinin güçlendiğini ve onu yenmenin mümkün olmadığını görünce onlar, kendilerinin Şûrâlar Hâkimiyeti taraftarı olduklarını söylemeye başladılar. Hakikatta ise onlar Şûrâlar Hâkimiyetinin düşmanları ve gizli düşmanlarıdır.

Söz ile bu "sosyalistler" Köylü ve Amele Hâkimiyeti taraftarıdır. Lâkin işe gelince, evvel ne iseler şimdi de odurlar. Köylü ve işçinin yegâne dostları evvelden olduğu gibi şimdi de Komünist Bolşeviklerdir. Yine köylü ve ameleye "Artık beklemeyiniz ! " demektedirler ve diyorlar: "Vakit geçmezden evvel kendi hayatınızı kendiniz yoluna koyunuz ! Şûrâlar Hâkimiyeti, size bu imkânı veriyor. Köylü ve ameleler ! Sizi davet eden Bolşeviklerin, Komünist Fırkasının davetine kulak veriniz ! Onun bölükleri etrafında toplaşınız ! O fırka sizin şûrâlarınızı yapar ve size yeni bir dünya kurar ! "

- 15 -

IV

BEYNELMİLEL HAYDUTLARIN ŞÛRÂLAR HÜKÛMETİ İLE
MÛBÂREZE ETMEKTEN MAKSATLARI

Çar Hükûmeti muharebe esnasında talancı "müttefik" hükûmetlere yüz milyar Rubleden fazla borç yaptı. Bütün bu milyarları Çar Hükûmeti (Nikolay) başta olmak üzere Rus köylü ve amelesini çekiştirip almak istedi. Bu borçları vermek için haydutlar köylü ve ameleleri esarette tutarak yarım asırdan ziyade onları çekiştirecek idiler. Köylü ve ameleler, Çar hükûmetiyle birlikte devirdiler. Sosyal Revolusyonerlerle Sosyal Demokrat Menşeviklerden mürekkep (Kerenski) Hükûmeti teşkil edildi.

Haydut / müttefik devletler, (Kerenski) Hükûmetinden borçları verip vermeyeceğini sordular. Kerenski Hükûmeti ise borçları vereceğini vâdetti. Sonra müttefik haydutları Kerenski'den tahaliye/faydasız/olan/muharebeyi devam ettirmesini talep etti. Haydut (Kerenski) ise Rus kapitali ve "müttefik" hükûmetlerin kapitalist ve çiftlik sahipleri menfaati uğruna muharebe etmesi için köylü ve amelelere evâmirde bulundu.

Rus köylü ve amelesine buna karşı gitmeye başladılar ve en nihayet burjuvaziya ve Kerenski boyunduruğuna deviren Komünist Bolşevikler, köylü ve amelelerle birlikte idiler ve Menşevik Sosyal Demokratlar ve başka "Sosyalist" ler burjuvaziya ve Kerenski ile birlikte idiler.

Köylü ve ameleler Rus ve müttefik kapitalistleri faydasına muharebe etmeden, kendi çocuklarını ölüme sürükleyecek borcun kan içici canavarlara verilmesinden vaz geçtiler. İşte o zaman beynelmilel haydutlar hükûmeti Rus köylü ve amelesine karşı birleştiler ve kendi askerlerini Rusya hudutlarına göndermeye başladılar. Onlar, bütün dünya amele ve köylüsünün Rusya'daki kardaşlarının kendi kendilerini idare ettiklerini, iyi ve serbest yaşadıklarını göreceklelerinden ve kendi hakimiyetlerini kaldırıp atacaklarından korktular ve aynı zamanda kolaylıkla topladıkları kapitalin tezlikle kaybolacağından korkarak kızdılar.

Emekdar halkın düşmanlarıyla birlikte olan mübârezede Komünist -Bolşevikler köylü ve amelelerle birlikte kaldılar, lâkin Menşevikler ve bütün hain sosyalistler köylü ve amele düşmanları tarafında kalıp Şûrâlar Hükûmetinin ~~saferine~~ darbına çalıştılar.

- 16 -

V

EMEK DAİMA GALİPTİR

Fakir köylülerin düşmanı olan beynelmilel haydutların sa'y ve gayretlerine rağmen yine de Şûrâlar Hâkimiyetine galebe çalamadı. Köylü ve ameleler kendi hürriyetlerini ve kıymetli canlarını müdafaa etmek için, yalnız köylü ve amelelerden ibaret olmak üzere kendi Kızıl Ordularını teşkil ettiler. Amele ve köylülerin kendileri, kapitalist ve çiftlik sahiplerinin yardımı olmaksızın, topraklarını döküyor, kendileri tüfeklerini yapıyorlar, sürüyor, ekin, biçiyor, harman ediyor ve pişiriyorlar... Kendi kendilerini, kendi Kızıl Ordularını, nasırlı kollar ordusunu giyindiriyor, lâzım olan eşya ile techiz ediyor. Köylü ve amele Kızıl Ordusu, fakirlerin düşmanları için güçlü, kuvvetli ve merhametsiz, lâkin kendi kardaşları olan köylü ve ameleler için müşfik ve merhametli bir ordu haline girdi. Güçlü Kızıl Ordu harp sanatını anladı ve öğrendi ve kendi düşmanları Ak Çerileri kat'î surette def etti. Kapitalistlerin hiçbir kuvveti onlarla mübâreze edemedi. Artık Avrupa'da da ateş alevlenmeye başladı. Ecnebi kapitalistler ve çiftlik sahipleri hakikatı kendi köylü ve amelelerinden gizlemek için olan sa'y ve gayretleri boşuna gitti, bizim sözlerimiz o köylü kardaşlarımıza kadar erişti:

"Birleşiniz Ey Bütün Dünyanın Mazlum ve Fakir Halkları ! "

Davetimizi işitti ve herşeyi anladılar...

Onlar bizim büyük Kızıl Ordumuzu ve onun kimi kurtaracağını anladılar. Ve oralarda uzak memleketlerde kendi kapitalist ve çiftlik sahipleri tarafından talanan kardaşlarımız köylü ve ameleler, kendilerini horlayan haydutların hâkimiyetini kaldırıp atmaya başladılar.

Çiftlik sahipleri ile sarmayedarların askerleri korktular. Burjuvaziyayı, kan içicileri telâş ve korku kapladı.

Bizim Kızıl Ordumuz, emek ordusu büyük bir ögünme ile kendi bayrağını kaldırdı. Bütün dünya cephesine doğru tecavüze başladı. Rus köylü ve amelesinin bütün dünya mazlum halkına, imdat isteyerek kopardığı feryat boşuna gitmedi. Şimdi bütün dünyanın her bucağından şu cevap işitiliyor: "İmdatına koşuyorum, dayan ! "

Macaristan'da artık Şûrâlar Hükûmeti hükümandır. Kapital ölüyor, kendi mevkiğini emeğe terk ediyor. Nasırlı kolların kapital ile bu kanlı güreşmesinde amele ve köylünün kendi

yeni ve hür yaşayışını kurmak için meydan-ı mübârezeye atılmaması bir ayıp ve bir lekedir.

Beynelmilel amele vekillerinin şûrâsı artık bir masal değildir, artık bu şiar, bugünün şiarı olarak kalmıştır. Artık bütün dünyanın hâkimi kapital ve sermaye olmayıp emek olarak kalacağını görmek için pek az bir vakit kalmıştır.

Ey amele ve köylüler ! Herşey size bağlıdır. Zaferle kazanılan inkılâbı ^{kit}beşermeye gayret ediniz ! Alçakları ve Menşevikleri tutunuz, mahkemeye veriniz. Onlar için emekdarlar ailesinde yer olamaz. Cesurane bir surette komünal hükûmetinizi kurunuz. Bolşeviklerin Komünist Fırkası, her vakit sizinledir. Her yerde nerede lâzımsa bu fırka size yol gösterir ve size kendi yardım ve kuvvetini verir.

FACIALI TELGRAF.

Kefe İnkılâp Komitesi Reisi (H. Gildiç)'ten Kırım Halk Komisarları Şûrâsında şu yolda bir telgraf alınmıştır:

Kefe Suburnaya Caddesi 92.

Şehr-i Akmescit'te Halk Komisarları Şûrâsına, Moskova'da Halk Komisarları Şûrâsına, Kiev Ukrayna Matbuat Bürosuna, kopyası Kiev Halk Komisarları Şûrâsına:

Bu senenin Mart ve April ayları zarfında Kefe şehri ve civarında icra edilen katl, yağma ve gâretler hakkında tahkikatta bulunmak için Kefe şehr-i galavası, sulh hâkimleri içtimaî reisi, Rum papazı, İsviçre, İtalya konsülleri ve Kefe İnkılâp Komitesi mümessillerinden müteşekkil heyet-i tahkikiye işe başlayarak ilk adımda ^{gönüllü} ~~soy~~ ordu kıtaatı ve bölükleri tarafından bu havalide ikâ edilen ve tasvire sığmayan birçok vahşetleri meydana çıkarmıştır. Bu havalide birçok ihtiyarlar, kadınlar ve çocuklar gönüllü ordu efradı tarafından kılıçla kesilmiş, kurşuna dizilmiş ve ateşe yakılmıştır. ⁵⁻⁶ ~~605~~ kişiden ibaret birçok aileler tamamiyle kesilmişlerdir. 25 hânelik "Lombiyorovna" karyesinde 14 hane ateşe yakılmış ve dört hâne dahilindeki sâkineleri kapatılarak üzerine saman yığıldıktan sonra sahipleriyle birlikte yakılmışlardır. Ateşten çıkarak kaçmak isteyen çocuklar kurşunla öldürülmüşlerdir. Şimdiye kadar enkaz altından 9 ceset çıkarılmıştır. Bunlardan biri 60 yaşında bir ihtiyar, 65'er ya-

-18-

şında iki kadın, 19 yaşında bir kız ve 137'den 2 yaşına kadar 5 çocuktur. Bütün bu katl, yağma ve gâretler üç gün devam etmiştir. Kuyubaş namındaki Rum köyü yağma edilmiş, 12 Rum öldürülmüş ve 5 kadının namusuna geçilmiştir. Müttefikler donanması karargâhına gayet yakın olan Kaşlar mahallinde müttefikler donanmasından icra edilen top atışının altında mezkûr köy yağma edilmiş ve birçok kimseler kılıçla kesilmişlerdir. Şimdilik 39 ceset olduğu meydana çıkarılmıştır. Bütün bu icra edilen vahşetler yalnız ayrı bazı şahısların işi olmayıp, belki erkân-ı harp zabitlerinin idaresi altında gönüllü ordu kıtaatı tarafından ikâ edilmiştir. Gâret ve yağma edilen eşyanın miktarı o derece büyüktür ki; bunların nakli için muntazam surette vesait-i nakliyyeye büyük ihtiyaç vardır. Gönüllü ordu kıtaatı ise müttefikler donanmasının himayesi altında bunları kendileriyle beraber alıp götürmektedir.

KIRIM HABERLERİ

SİVASTOPOL MÜSLÜMANLARININ İÇTİMÂİ

Kemal Mustafa Yoldaşın yazdığına göre Sivastopol'da Müslüman işlerini idare için davat olunan içtimâda altı adandan ibaret olmak üzere Sivastopol Müslüman Demokrasi Teşkilâtı nâmında bir heyet intihap edilmiştir. Bu teşkilât Şûrâlar Hükümeti plâtformasında işler görecektir. Heyet-i idareye Şerif Liyotof, Abdurrahman Hafızof, Abdülhakim İlyasof, İbrahim Yunusef, Abdülkayyum Mizokof, ve Ahmetcan Begbulatof girmişlerdir.

"Yeni Dünya" Böyle bir teşkilâtın amele ve işçi kardaşlar tarafından saylanıp, heyet-i idaresine de kendi vekillerini intihap etmeleri arzu olunurdu. Şûrâlar Hâkimiyeti plâtformasında ancak böyle teşkilâtlar çalışabilirler.

DAHİLİ HABERLER

ROMANYA'NIN CANAVARLIKLARINA KARŞI

Kiev - Ukrayna Halk Komisarları Şûrâsının Reisi, Bukovina'da ahaliye cebir ve zulüm

- 19 -

edilmesi münasebetiyle Romanya Hükûmetine bir nota verip kendisinden tezlikle Bukovina'dan askerini çekmeye razı olduğunu kırk sekiz saat zarfında bildirmesini talep etmiştir. Aynı zamanda ((Rakovski) ile birlikte Rusya Şûrâlar hükûmeti Hariciye Komisarı (Çiçerin) dahi Romanya Hükûmetinden Besarabya'yı tahliye etmesini talep etmiştir.

TROTSKİ GARB MEYDAN-I HARBİNDE

- "Tâlihin Çevrilmesi" nâmı altında şerh ettiği bir makalede (Trotski) yazıyor: "Bizim meydan-ı harplerdeki faaliyetimizin neticesi artık gözükmeye başladı. Kolçak tecavüzü durdurulmuştur.

Harp hattının Cenup kısmında muvaffakiyetli muzafferiyetler devam ediyor. Samara Belebey hattı tezlikle bizim kolumuza geçmektedir. Samara'ya olan tehdit bertaraf edilmiştir, Kolçak sarsıldı. Artık işi sonuna kadar devam ettirmelidir. Volga boyu köylüleri Kolçak tarafından tehdit olundukları halde hepsi Mayıs Bir bayramını kemal-i tantana ile icra ettiler. Bugün katarlar bile işlemediler.

ROMANYA CANAVARLARI

Odessa- Besarabya'dan kaçıp gelenlerin söylediklerine göre Romanya Hükûmeti orada bulunan Avusturya esirlerini cebren silâh altına almakta devam ediyor. April başında elli yaşına kadar bütün ahali silâh altına alınmaya başlamıştır. Erzak ihtiyatı ordu faydasına zapt olunmuştur. Ahali açlık çekiyor, zulüm Romanya ve Besarabya'da gündən güne artmaktadır.

KIRMIZI CEPHE - ŞİMAL HATTI

Şimal Divinskaya hattında düşman donanma[ısı] (Eronovski) kasabasını ateşe tuttu. Norman taraflarında kuvvetli bir düşman kıtaatı tazyikiyle (Polomer) çekildik. Ulunsk hattında (7) Mayısta düşmanın (Ladoga) nehrinin Şark sahiline asker çıkarması üzerine Ulunsk taraflarına çekilmeye mecbur olduk. Ve Dins nehrinde bir düşman gemisini batırdık.

- 20 -

GARP CEPHESİNDE

(Volgar) Dairesinde Kırmızı Ordu kıtaatları ilerleyerek (Limburg, Bozan, Libra ve Karabası [nu] zapt ettiler. Lesagatoz mahallinde bizim askerlerimiz tecavüzde bulunarak Kobray Bolnar Zihobetin otuz verstlik Şarkında bulunan Zishodono'yu zaptettiler. Bahment hattı - bizim kıtaatlar tecavüzî hareketlerini devam ettirerek muharebe ile (Basitaismoyeski) istasyonunu zapt ettiler.

Rostov taraflarında - Kuvvetli bir düşman kolunun sıkıştırmasıyla bizim askerler (Maç) suyunun sağ sahiline çekilmeye mecbur oldular. Terhorens taraflarındaki düşman süvarisi- nin tecavüzü muvaffakiyetle durduruldu ! #

ŞARK CEPHESİ

Orenburg havalisinde düşman (Memord'evlar) 'a yani Orenburgun (6) verstlik yakı- larında bulunan mevkiye tecavüz ediyor. Buzolokski etraflarında ve Esterolaman doğrula- rında (Sarmauer) üzerine olan düşman tecavüzü durduruldu. Bugoroslant taraflarında Bugorosta- nun (50) verstlik garbındaki (Sup) suyu boyunda birkaç yerleri zapt ettik.

Sarapol civarında kuvvetli bir düşman kıtaati karşısında duramayarak (Kazank) nehri- ne çekilmeye mecbur olduk. 11 Mayıs'ta Bugulma'nın şarkında düşmanın 4'üncü ofeski dizil- mesi tamamiyle bozuldu Ebjevski Brigadası ve hususen Orenburg Brigadalarına askerlerimiz ta- rafından büyük bir darbe vurularak ikibin kadar esir almışlardır.

HARİCİ HABERLER

ŞURALAR RUSYASI ve ALMANYA

Neuenhagen - Mayıs 8. (Radyo) Almanya Meclis-i Müessisanının sulh konferansı meclis-i müşaveresinde Rusya ile münasebat-ı ticariyyeye yeniden başlamak meselesi müzakere olunmuş- tur. Bütün hatipler hareket-i harbiyyeyi durdurarak münasebat-ı dostaneye başlayıp aynı za- manda münasebat-ı ticariyyeye girişilmesi hakkında irâd-ı nutk ettiler.

- 21 -

(Karl Radek) in Tebrik Edilmesi.

Berlin - 8 Mayıs. (Karl Radek). Rusya şûrâları jurnalistlerinin ikinci siyezdi, kıymetdar yoldaş size hararetli selâmlarını tebliğ eder. Siyezd, ihtilâl eden Almanya proletaryasının (Şeydeman) hapishanelerinin duvarlarını yıkarak bütün dünya inkılâbını onun ileri gelen yegâne kahramanının koluna teslim edeceğine emindir.

Yaşasın Karl Radek !

Yaşasın bütün dünya inkılâbı !.

ALMANYA HÜKÜMETİNİN HITAPNAMESİ.

Neuenhagen - 9 Mayıs. (Ebert) Hükümeti bütün nazırların imzasını hâvî bir hitapname ile Alman milletine müracaatta bulunmuştur. Bu hitapnamede Alman milletinin Wilson tarafından gösterilen ondört maddelik şerait-i sulhiyyeyi nazar-ı itibara alarak müzakerata giriştiği, şimdi ise teklif olunan şeraitin hiçbir suretle mümkün olmadığı gösteriliyor.

Cemiyet-i Akvama olan ümit katî olarak gömüldü. Alman milletinin ittihadını bozup Almanya fakir ve mazlum halkını ecnebi kapitalinin esaretine vermek, genç Almanya Cumhuriyetinin boynuna müttefikler kapitalinin zincirini takmak, bu adaletsiz sulhün asıl ve esas maksatlarını teşkil eder. Almanya Hükümeti ancak tezlikle teklif olunacak adaletli bir sulha cevap verebilir. Bugün Almanya'nın karşısında görülen tehlike onun tamamiyle perişanlığı için bir tehdit demektir.

ALMANLAR SULHÜ İMZA EDECEKLER

Lyon - Mayıs 5. Amerika radyosu, bütün hükümetlerin mümessilleri, İtalya'nın almış olduğu hatt-ı harekete rağmen iki hafta zarfında sulhün imza edilmesine muvafakat etmektedirler. Paris'te Almanların efkâr-ı umumiyye'nin tazyiki altında herhalde imza edecekleri hakkında emniyet hasıl olmuştur.

- 22 -

BİTARAFLARIN HOŞNUTSUZLUGU

Neuenhagen - Mayıs 3. Radyo ve İspanya matbuatı Paris müzakeratını sıkı surette tenkit ederek, bîtaraf memleketlerin vasıtacılığının kabul olunmasını talep ediyorlar ve müttefiklerin menfaatlar oldukları halde çoktan bozulmuş Wilson programı esası üzerine hareket eder gibi göründüklerini görülmemiş bir hâl gibi telâkki ediyorlar..

SULH KONFERANSI ETRAFINDA.

Neuenhagen - Almanya'nın siyasî fırkaları müttefikler tarafından ilân edilen şerait-i sulhiyenin her türlü intizarların fevkinde olup (Wilson) un programına inanarak Almanya'nın terk-i silâh etmesinin lüzumuna ısrar eden fırkalara büyük bir darbe olduğunu söylüyorlar. Bütün gazeteler, müttefiklerin şeraitini kabul de mümkün olmadığını ve temelli müzakerata maruz bırakılmasını bir ağızdan tekrar ediyorlar. Almanya murahhaslarının ayrılmadıkları müzakerede devam edebilmeleri için muvâfık, mukabil bir teklif yapılıyor. Eğer müttefikler bu karara razı olmazlar ise onlara kendilerinin zâlimâne sulh şartlarını cebir ve tazyikle meydana getirmekten başka bir çare kalmıyor.

"Forfest" gazetesi yazıyor:

Eğer açlığa mahkûm edilip Almanya Versailles sulhüne vaz'ı imza bile etmiş olsa, dahilen notaya karşı olan protestosunu devam ettirir ve bundan kurtulması için yardım etmeyecek bütün dünyanın beynelmilel proleteriyasına müracaat ederdi.

Bîtaraf gazetesini "Frifert" yazıyor: "Müstakil sulh nokta-i nazarından bakıldıkta - müttefiklerin teklif ettikleri sulh Wilson ile ^{Clemenceau'nun} ~~Clemenceau'nun~~ itilâfı mucibince yapılan bir sulh olup milletlerin dostane münasebetlerine hizmet edemeyeceği gibi militarizm ve emperyalizmi de temelinden yıkmaz. Bunun için hiçbir proleterya fırkası, böyle bir sulhü selâmlayamaz.

Artık bütün dünya proleteriyası Paris şerait-i sulhiyesini müttehit kuvvetler ile mahvedip sosyalizm esaslarına kurulan sulhün yaşatılmasına çalışmanın lüzumunu anlamalıdır."

- 23 -

SULH KONFERANSI HAKKINDA.

Berlin'de çıkan sol demokratlar nâşir-i efkârı olan "Folktseitung" gazetesi yazıyor: "Bütün dünyanın gözü önünde verilen sözün ihlâl edilmesi gibi büyük bir namussuzluk cereyan ediyor."

"Post" gazetesi diyor:

"Bu sulh şeriatı değil, doğrudan doğruya cebir ve tazyik, tahribat işi demektir. Biz artık 1822 senesi kaldırıp attığımız zincirleri yeniden boynumuza takmak niyetinde değiliz."

"Reinsevestelfal" yazıyor:

"İmzalanan şerait-i sulhiyyeyi katî surette reddetmelidir."

Bazı gazeteler nazar-ı dikkati Fransız gazetesinin şu sözlerine celbediyorlar:

(Bir söz bırakılmıştır) "Müttefikler tarafından tertip edilen şerait-i sulhiyye şovenizm ile zehirlenmiştir. Artık yeniden şerait-i sulhiyyeyi meydana getirmek enternasyonalin vazifesidir."

İRLANDA'NIN İSTİKLÂLIYETİ MESELESİ.

Neuenhagen - (Radyo). Amsterdam'da bulunan beynelmilel sosyalistler konferansı İrlanda'ya ayrılıp çıkmak hukuku verilmesini ve sulh konferansının İrlanda istiklâliyyetini temin etmesini talep etmek hususunda bir karar kabul etmiştir..

UKRAYNA'NIN ŞİMALİ GALİÇYA HALK CUMHURİYETİNE
GÖNDERDİĞİ NOTANIN SURETİ.

Stanislav burjuvazya hâkimiyetini burada yaşatmak maksadıyla Ukrayna köylü ve ~~ahali~~ ^{amele-}sinin isteğine karşı giden direktorya askerlerinden Ukrayna Kırmızı Şûrâlar Ordusu Şimalî Galiçya'nın hududuna kadar varıp dayandı. Kardaş kolunu Şimalî Galiçya'nın amele ve köylüsüne uzatan biz, Şimalî Galiçya'nın siyaseten tâyini ora köylü ve amelesine, kendisine ait bir iş olduğunu Ukrayna köylü ve amelesi nâmından beyan etmeyi kendi borcumuz diye tanıyoruz. Galiçya amele ve köylülerinin kendileri Rusya Ukrayna inkılâplarının tecrübesini görüp sınıf bir fikre mâlik olduklarına emin olan Ukrayna Sosyalist Şûrâlar Cumhuriyeti, kendi ahali-

- 24 -

sinin iradesine hürmet ettiğini bildiren Galiçya Halk Cumhuriyeti Ukrayna Şûrâlar Cumhuriyetine karşı düşmanâne harekâtını bitirip mütareke akdine ve her iki cumhuriyet hudutlarının tayin edilmesine kendi rızalığını bildirdiği takdirde, Şimalî Galiçya'da hiçbir türlü harekât-ı harbiyyeye meydan vermeyeceğini arz eder.

Emperyalistler siyasetinin meydana gelmesine hizmet edecek kardaş muharebesinin bitmesi, ancak bu şeraite bağlıdır. Ukrayna Amele ve Köylü Hükümeti Şimalî Galiçya Halk Cumhuriyetine lâzım olan teşebbüsâtı görebilmek için kendisinin harekât-ı harbiyyeyi kat' edeceğine rızalığını bildirmesini teklif ediyor.

Halk Komisarları Şûrâsının Reisi ve Haricî İşler Komiseri:

Rakovski

Nâşini: Şark ^{Halkları} ~~Atatürk~~ Komünist Teşkilâtının Merkez Bürosu
Yazıcı: Türk Komünistleri Subesi.

TÜRKİYE SOSYAL